

Жобаның қысқаша мәліметі АР 19678012

Атауы	Орнықты дамудың үштұғырлы тұжырымдамасы (ESG): өңірлердің теңгерімді дамыту контекстіндегі бизнестің мүдделері
Өзектілігі	Бұл жобада бизнес субъектілерінің ESG туралы хабардар болуы бойынша ұсынылған ұсыныстар мен іске асыру негіздерін ескере отырып, өңірлік басқару деңгейінде БҰҰ Тұрақты даму мақсаттарын ілгерілетуге баса назар аударылады. Зерттеудің қажеттілігін тудырған негізгі мәселелер – бұл шаруашылық жүргізуші субъектілердің қызметі туралы ESG ақпаратының болмауы немесе ең аз мазмұны арқылы көрсетілген отандық бизнестің ғана емес, сонымен қатар аймақтық үкіметтердің қағидаттарына ESG міндеттемелерінің әлсіз деңгейі.
Мақсаты	Қазақстандық өңірлердің тұрақты дамуы үшін жағдайларды қамтамасыз ету үшін ESG қағидаттарын іске асыру құралдары мен тетіктерін әзірлеу
Міндеттері	1. Корпоративтік басқарудың әлемдік тәжірибесіне ESG қағидаттарын енгізудің жинақталған тәжірибесіне сүйене отырып, экономикалық тұрақтылыққа қол жеткізудің перспективалық тенденцияларын айқындайтын заңдылықтарды, тәсілдер мен факторларды анықтау; 2. Елдің әрбір өңірі бойынша деректер негізінде табиғи-климаттық және географиялық жағдайларға, сондай-ақ Қазақстан аймақтарының тұрақты дамуын айқындайтын факторларға және кәсіпкерліктің экологиялық мәдениетіне бейімділікке жан-жақты бағалау жүргізу; 3. Өңірлердің теңгерімді даму мүдделерін ескере отырып, бизнестің әлеуметтік жауапкершілігі қағидаттарын іске асыру жағдайында еңбек ресурстарының дамуын талдау және бағалау 4. Ұлттық экономиканың өсуінің негізі ретінде кәсіпкерлік ортаны ынталандырудың инвестициялық шарттарын негіздеу 5. ESG жауапты бизнес қағидаттары бойынша тиімді желілік өзара іс-қимыл үшін жағдайларды дамыту үшін өңірлердің өндірістік, қаржылық, инфрақұрылымдық мүмкіндіктерін көрсететін өндірістік әлеуетті бағалау
Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер	Ғылыми жобаны іске асыру үшін белгіленген міндеттер шеңберінде келесі нәтижелер көзделеді: 1. Зерттеудің негізгі тұжырымдары мен маңызды нәтижелері индекстелген журналдарда 2 мақалада жарияланды; Heliyon (Q1.82) Risk Financial Management (1.76) 2. Теориялық, әдістемелік және тәжірибелік зерттеулердің нәтижелері КОКСНВО ұсынған отандық басылымдарда (ҚазҰУ Хабаршысы. Экономикалық сериясы, «Тұран» университетінің хабаршысы, Орталық Азия экономикалық

	шолуы, ЕҰУ хабаршысы, Экономикалық сериясы, ҚазУФЭМТ Хабаршысы) 7 мақаланы жариялау түрінде көрініс тапты. 3. Зерттеудің теориялық және практикалық нәтижелерін қазақстандық баспадан 20 б.т. көлемінде «Өңірлердің тұрақты дамуының ESG үштік тұжырымдамасы» ұжымдық монографиясын басып шығару жоспарлануда. 4. Жобаны іске асыру барысында Өңірлердің ESG рейтингінің Ұлттық әдістемесін әзірлеу және авторлық куәлікті алу күтілуде. 5. Өңірлерді ресурстық қамтамасыз ету картасын әзірлеу. 6. Ғылыми зерттеулердің нәтижелерін әлеуетті пайдаланушылар, ғылыми және бизнес-қоғамдастықтар арасында тарату жобаға қатысушыларды 2025 жылдың 25 қыркүйегінде әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде МУИТ, Каспий қоғамдық университеті, Нағхоз университеті қолдауымен ғылыми-тәжірибелік конференция өткізуді көздейді. 7. Қазақстан аймақтарында ESG қағидаттарын және БҰҰ Тұрақты даму мақсаттарын, оның ішінде өңірлік басқару жүйесіне кеңінен енгізуді танымал ету үшін ESG Guidebook__/Бизнес және мемлекеттік мекемелерге арналған әдістемелік нұсқау шығарылды.
Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, олардың идентификаторлары (Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID, бар болса) және сәйкес профильдерге сілтемелері	1 Адамбекова Айнагуль Амангельды кызы https://orcid.org/0000-0003-2026-4321, Scopus Author ID: 56027322700, Web of Science: AAZ-5342-2020. https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56027322700 2 Timothy O. Randhir Orcid ID: 0000-0002-1084-9716. Scopus ID: 6603501210. H-27. https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6603501210 3 Салимбаева Расима. ORCID ID: 000-0003-0096-5657. Scopus ID: 57206899333. https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57206899333 4 Адамбеков Нурбек Scopus ID: 59421416100, https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=59421416100 5 Аманкелды Назигуль Scopus ID: 57006804100 0009-0001-7045-4847. https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57006804100 6 Адамбекова Жулдыз Scopus ID: 59288277900, https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=59288277900 7 Түребекова Бажан Scopus ID: 56531946900 0000-0003-0946-9211. https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56531946900
Басылымдар тізімі және олардың сілтемелері	1) Адамбекова А., Мұқан М.М., Төребекова Б.У., Сәлімбаева Р.А. Regional resource provision Map: Methodology and key approaches //Вестник Тұран, 2024, No2, 124-138 б. https://doi.org/10.46914/1562-2959-2024-1-2-124-138 2) Ж Адамбекова, А.Адамбекова, М.Мұқан, Б.Төребекова ESG commitment: scientific rationale for

	relevance and review of practice \ Вестник КазЭУФМТ, 2024 ж., № 2, 301-310 б. DOI 10.52260/2304-7216.2024.2(55).38 3) K.Zhang, Adambekov N , Adambekova A, Adambekova Zh. The impact of financial decentralization and investments in green power on the ecology in the European union: How does the governance of institutions moderate this relationship? Heliyon, 10 том, 16 издание, 30 август 2024 г, e35892. 2024, Q1- 82%. CiteScore 4.5. Мультидисциплинарный https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e35892 4) Ж.Адамбекова, Н.Адамбеков, А.Аманкелді The role of companies and government programs in the development of labor resources and social responsibility \ CAER, 2024 ж., №4, 110-121 б. https://doi.org/10.52821/2789-4401-2024-4-110-121 5) Адамбекова А.А. Аппазов А.А., Адамбеков Н.Т., Аманкелді Н.Ә. «Орталық Азия елдерінің инвестициялық тартымдылығы: факторлары және рейтингтік критерийлері» // Тұран университетінің хабаршысы – 2023. – No. 3. – 153-169 б. https://doi.org/10.46914/1562-2959-2023-1-3-153-169 6) Адамбекова А.А. Адамбеков Н.Т., Аманкелды Н.А., Салимбаева Р.А. «Scientific justification for the specific application of ESG principles» ҚазҰУ Хабаршысы, № 4, 2023 ж. https://doi.org/10.26577/be.2023.v146.i4.03 7) Адамбекова А.А. Адамбеков Н.Т. «Investment Analysis Methodology: Overview and Application» ЕҰУ Хабаршысы, №4, 2023 https://doi.org/10.32523/2789-4320-2023-4-159-174 8) Satanbekov N., Adambekova Zh.A., Adambekova A.A. Regional financing: budgetary and alternative opportunities. <i>Central Asian Economic Review</i>. 2024;(6):205-217 https://doi.org/10.52821/2789-4401-2024-6-205-217 9) Әдістемелік құрал ESG Guidebook- ISBN 978-601-329-340-0, 158 б. 19,75 п.л. Адамбекова А.А. Адамбеков Н.Т. Мұқан М.М. Аманкелді Н.А., Адамбекова Ж.А., Салимбаева Р.А., Төребекова Б.О. (қазақ тіліне аударған Адамбеков Т.С.), Бірінші басылым 27.12.2023. «Фортуна Полиграф» ЖШС. Алматы, 10) А.Адамбекова, Н.Адамбеков, Т.О. Рандхир, Ж.Адамбекова, М.Ежебеков Microcrediting and Investment Analysis in the Context of Environmental, Social, and Corporate Governance. <i>J. Risk Financial Manag.</i> 2024, 17(11), 484; 2024 жылға 76%, Q1. CiteScore 4.2. https://doi.org/10.3390/jrfm17110484
Патенттер туралы ақпарат	